

SOPIMUS

30.9.2024

SOPIMUS HYVINVOINTIALUEEN JA KAUPUNGIN LIIKUNTAPALVELUIDEN YHTEISTOIMINNASTA SEKÄ LIIKUNTANEUVONTAA ANTAVAN TYÖNTEKIJÄN OIKEUDESTA KIRJATA ITÄ-UUDENMAAN HYVINVOINTIALUEEN POTILASTIETOJÄRJESTELMÄÄN

1. SOPIMUKSEN OSAPUOLET

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue (3221339-3):

Mannerheiminkatu 20 K, 3.krs
06100 Porvoo

Yhteyshenkilö:
Carita Schröder
Vastuualuejohtaja, terveyspalvelut
carita.schroder@itauusimaa.fi
0405702807

Loviisan kaupunki (0203263-9):

Mannerheiminkatu 4, 07900 Loviisa

Yhteyshenkilö:
Kirsi Kinnunen
Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
kirsi.kinnunen@loviisa.fi
puh. 0440 555 250

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueeseen tullaan tässä Sopimuksessa käyttämään jäljempänä hyvinvointialue, ja Loviisan kaupunkiin viitataan jäljempänä kaupungilla.

2. SOPIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS

Kaupungilla ja Hyvinvointialueella on yhteiset asukkaat sekä paljon asukas- ja asiakaskohtaisesti toteutettaviin palveluihin liittyviä yhteistyötärpeita. Hyvinvointialueen ja Kaupungin on tuettava toisiaan omalla asiantuntemuksellaan

hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työssä. Hyvinvointialueen on tehtävä alueellaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi yhteistyötä myös muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021).

Sosiaali- ja terveysministeriön ohjeistuksen mukaan elintapaohjauksen kokonaiskoordinaation vastuu on Hyvinvointialueella ja yhteistyöstä, työnjaosta sekä palveluiden yhteensovittamisesta tulee sopia. Elintapaohjauksen yhdyspintapalveluista suositellaan laadittavan kumppanuussopimukset ja Hyvinvointialueelle sekä Kaupungille tulee määrittellä vastinparit (Elintapaohjauksen tarkistuslista, työkalu elintapaohjauksen yhdyspintapalvelujen suunnitteluun ja valmisteluun, Sosiaali- ja terveysministeriö 2022).

Elintapaohjauksella tarkoitetaan yksilöön tai ryhmään kohdistuvaa yksilöllistä ohjausta, jonka tavoitteena on saada aikaan terveyttä ja hyvinvointia edistäviä pysyviä elintapamuutoksia. Elintapaohjaus voi sisältää useita eri sisältöjä, kuten liikkuminen, ravitsemus, savuttomuus/nikotiinittomuus, päihteet, uniterveys ja kulttuurihyvinvointi. Elintapaohjaus voidaan toteuttaa yksilö- tai ryhmäohjauksena, mutta tavoitteena on silti yksilöllinen ohjaus. Liikuntaneuvonta on osa kokonaisvaltaista elintapaohjausta, jossa tavoitteena on liian vähän liikkuvien asiakkaiden motivoituminen liikkumaan itselleen mieluisalla tavalla, omaa terveyttään ja hyvinvointiaan edistäen (Liikuntaneuvonta yhdyspinnolla – ohjeistus sote-uudistuksen valmisteluun ja toimeenpanoon, Opetus- ja kulttuuriministeriö 2022).

Liikuntaneuvonnan kehittäminen pohjautuu valtakunnallisiin terveyttä ja hyvinvointia edistävän liikunnan linjauksiin (Liikuntaneuvonnan valtakunnalliset suositukset, Liikkuva aikuinen - ohjelma 2021), sekä Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Sosiaali- ja terveysministeriön tavoitteisiin. Opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa ohjeistuksessaan, että Kaupungin tulee sopia Hyvinvointialueen kanssa kirjaamisoikeuksista. Ohjeistuksen mukaan laki tai tietosuoja ei estä rajattujen kirjaamisoikeuksien mahdollistamista Kaupungin liikuntaneuvojille. Myös Sosiaali- ja terveysministeriön laatimassa tarkistuslistassa elintapaohjaukseen sisältyvään liikuntaneuvonnan kirjaamiseen suositellaan vähintään rajoitettuja kirjaamisoikeuksia potilastietojärjestelmään, vaikka liikuntaneuvonta tapahtuisikin muualla. (Elintapaohjauksen tarkistuslista, työkalu elintapaohjauksen yhdyspintapalvelujen suunnitteluun ja valmisteluun, Sosiaali- ja terveysministeriö 2022; Liikuntaneuvonta yhdyspinnolla – ohjeistus sote-uudistuksen valmisteluun ja toimeenpanoon, Opetus- ja kulttuuriministeriö 2022; Monialaisen yhteistyön kirjaaminen - Opas sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä, Sosiaali- ja terveysministeriö & Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2024).

Liikuntaneuvonnan tavoitteena on terveytensä ja hyvinvointinsa kannalta liian vähän liikkuvien henkilöiden tavoittaminen ja saaminen aktiivisen arjen ja liikunnan pariin. Liikuntaneuvonnan merkitys erityisesti diabetesriskissä olevien kohdalla on suuri. Liikuntaneuvonta on Kaupungin liikuntapalveluiden alaista toimintaa. Liikuntapalvelut tarjoavat liikuntaneuvontaa oman määritellyn prosessinsa mukaisella tavalla (LIITE 1), ja käytettävissä olevien resurssien puitteissa, yksilöllinen tarve huomioiden. Liikuntaneuvonta tulee osaksi Hyvinvointialueen elintapaohjauksen kokonaisuutta. Tämän Sopimuksen tarkoituksena on yhdistää liikuntaneuvonta, ja luoda liikkumattomuudelle palveluketju, terveydenhuollon yhteyteen, ja sen osaksi. Sopimuksen tarkoituksena on lähemmin sopia yhteistoiminnasta käytännön tasolla, erityisesti yhteisistä kirjaamismenettelyistä.

Liikuntaneuvonnan toteuttaneelle taholle mahdollistetaan liikuntaneuvonnan kirjaaminen Hyvinvointialueen potilastietojärjestelmään. Yhteinen kirjaamisalusta sitoo palveluketjussa toimivat ammattilaiset yhteen potilaan hoidon kannalta. Se mahdollistaa myös palveluketjun vaikuttavuuden arvioinnin kokonaisuutena, kun liikuntaneuvonta ja potilaan kanssa yhdessä laadittu liikuntasuunnitelma on kirjattu potilastietojärjestelmään.

Hyvinvointialue vastaa elintapaohjausta tarvitsevien potilaiden kartoituksesta (tunnistaminen ja puheeksi otto) sosi-aali- ja terveydenhuollossa sekä terveydenhuoltolain mukaisesta terveysneuvonnasta. Hyvinvointialueen potilastie-tojärjestelmän käyttö Hyvinvointialueen ja liikuntaneuvonnan palveluketjussa (LIITE 2) mahdollistaa sen, että tervey-denhuollon lääkärit ja hoitajat voivat tehdä potilaalle sähköisen lähetteen liikuntaneuvontaan. Liikuntaneuvonta-vä-lilehdelle tehdyt kirjaukset ovat lääkärin, hoitajan ja liikuntaneuvontaa antavan työntekijän luettavissa. Potilaat hyö-tyvät tästä yhteistoiminnasta ja se mahdollistaa myös käyntien tilastoinnin₂ sekä toiminnan vaikuttavuuden seuran-nan. Vaikuttavuusmittareina voidaan käyttää kansallisissa suosituksissa arvioituja ja tarkoitukseen soveltuvia mitta-reita, jotka kuvaavat esimerkiksi toimintakykyä, elämänlaatua, liikunnallisen elämäntavan ja liikkumisen lisäänty-mistä. Liikuntaneuvonnan suosituksissa näitä mitataan objektiivisen mittarin avulla sekä potilaan tuntemuksen pe-rusteella.

Liikuntaneuvontaa antava työntekijä saa perehdytyksen Hyvinvointialueen potilastietojärjestelmän käyttöön. Liikun-taneuvontaa antava työntekijä voi kirjata potilastietoihin ainoastaan työtehtäviensä kannalta välttämättömiä tietoja₂ ja kirjaaminen sekä tilastointi tehdään alueelliset kirjaamiskriteerit huomioiden.

Hyvinvointialueella ja Kaupungilla on Sopimuksen mukaiseen toimintaan liittyen omassa organisaatiossaan nimetyt vastinparit (LIITE 3). Vastinparit kokoontuvat säännöllisesti vuosittain. Kyseisten yhteistoimintapalavereiden avulla voidaan seurata toiminnan laatua, ja lisäksi edistää yhteistoimintaa tehokkaammin ja sujuvammin. Yhteistoimintapa-lavereiden koollekutsujana toimii Hyvinvointialue.

3. SOPIMUKSEN KOHDE

Tässä Sopimuksessa sovitaan kohdassa 2 kuvatusta toiminnasta, jossa palveluketjua kehitetään yhteistyössä ja liikun-taneuvontaa antavalle työntekijälle annetaan käyttöoikeudet Hyvinvointialueen potilastietojärjestelmään ([Pegasos](#)). Liikuntaneuvontaa antavan työntekijän potilastietojärjestelmän käyttöoikeutta rajoitetaan siten, että Hyvinvointialu-teen potilastietojärjestelmään luodaan oma välilehti liikuntaneuvontaa varten, ja liikuntaneuvontaa antavalla työnte-kijällä on ainoastaan käyttöoikeus tehdä kirjauksia kyseiselle välilehdelle, ja tarkastella niitä potilastietoja mitä kysei-selle välilehdelle on kirjattu.

4. YHTEISTOIMINNAN KORVAAMINEN

Tämän Sopimuksen mukainen yhteistoiminta ei luo korvausvelvoitetta kummallekaan osapuolelle, jollei siitä kirjalli-sesti erikseen sovita. Selvyyden vuoksi todetaan, että Sopimuksen tarkoituksen mukaisella tavalla, kyse on pelkästä yhteistoiminnasta osapuolten kesken, joka toteutetaan yhteisymmärryksellä, osapuolten sopivalla tavalla.

5. VOIMAANTULO JA IRTISANOMINEN

Sopimus tulee voimaan sen allekirjoitushetkellä ja on voimassa toistaiseksi. Sopimus voidaan irtisanoa päättyväksi yhden (1) kuukauden irtisanomisajalla. Irtisanominen on tehtävä kirjallisesti, ja irtisanominen katsotaan tapahtuneen sinä päivänä, kun irtisanomisilmoitus on annettu toiselle osapuolelle. Sopimus korvaa aiemmin allekirjoitetun Loviisan liikuntapalveluiden ja terveystalveluiden välisen sopimuksen siitä hetkestä, kun tämä kyseinen sopimus on allekirjoitettu ja tullut voimaan.

6. TIETOSUOJA JA SALASSAPITO

Hyvinvointialue vastaa siitä, että potilastietojärjestelmän käyttöoikeudet ovat voimassa. Kaupunki on vastuussa siitä, että käyttöoikeudet ovat käytössä vain niillä työntekijöillä, joille se työtehtävien hoitamiseksi on välttämätöntä. Käyttöoikeudet anotaan aina esihenkilön toimesta. Hyvinvointialueella on viime kädessä oikeus ja velvollisuus harkita ja päättää, kenelle se myöntää käyttöoikeuksia. Mikäli työntekijällä on tämän Sopimuksen myötä käyttöoikeus Hyvinvointialueen potilastietojärjestelmään, ja hänen työsuhteensa Kaupungilla muuttuu tai loppuu, on Kaupungin viivytystä ilmoitettava Hyvinvointialueella ko. muutoksista, jotta kyseisen henkilön käyttöoikeus voidaan poistaa. Potilastietojärjestelmän pääkäyttäjän on täten saatava tieto henkilöstömuutoksista, jotta hän pystyy tekemään tarvittavat muutokset, tai poistaa, henkilön käyttöoikeus. Liikuntaneuvontaa antavan työntekijän pääsy Hyvinvointialueen potilastietojärjestelmässä oleviin potilastietoihin on rajattu siten, että ainoastaan liikuntaneuvonta-lehdelle annetaan kirjoitus ja katseluoikeudet.

Kaupunki on rekisterinpitäjä Kaupungin liikuntapalveluissa käsiteltävien henkilötietojen osalta. Hyvinvointialue on rekisterinpitäjä niiden henkilötietojen osalta, joita Kaupungin työntekijät kirjaavat liikuntapalveluiden osalta [Pegasos](#)-potilastietojärjestelmään. Rekisteröityjen käyttäessä tietosuojasetuksen mukaisia oikeuksiaan, yhteydenotot pyydetään ohjaamaan ensisijaisesti rekisterinpitäjälle, ja henkilötietojen käsittelijä avustaa tarvittaessa pyyntöjen toteutamisessa.

Potilastietojärjestelmän liikuntaneuvonta-lehdelle kirjatut tiedot ovat osa potilastietorekisteriä ja niihin pätevät sament salassapitosäännöt kuin potilastietorekisterin muihin osiin. Rekisterinpitäjänä on Hyvinvointialue. Liikuntaneuvonta-lehdelle kirjattuja tai liikuntaneuvonnan yhteydessä saatuja tietoja ei ilman potilaan lupaa saa käyttää muuhun kuin terveydenhuollon ja siihen liittyvän liikuntaneuvonnan tarkoituksiin. Osapuolet vastaavat henkilökuntansa ohjeistamisesta edellä kuvattujen velvoitteiden osalta. Sopimuksen osapuolien tulee noudattaa toiminnassaan lakia viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) sekä muita salassapidosta, vaitiolovelvollisuudesta, tietosuojasta (GDPR 2016/679) ja salassa pidettävien tietojen luovuttamisesta annettuja, voimassa olevia säännöksiä.

7. ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN

Mahdolliset erimielisyydet tämän Sopimuksen ehtojen täyttymisessä ratkaistaan sopimusosapuolten välisin neuvotteluin.

8. ALLEKIRJOITUKSET

Tästä Sopimuksesta on laadittu kaksi (2) saman sanaista kappaletta, yksi (1) kullekin sopijapuolelle.

Sopimus on allekirjoitettu sähköisesti.

ITÄ-UUDENMAAN HYVINVOINTIALUE

KAUPUNKI

Carita Schröder

Kirsi Kinnunen

Vastuualuejohtaja, terveyspalvelut

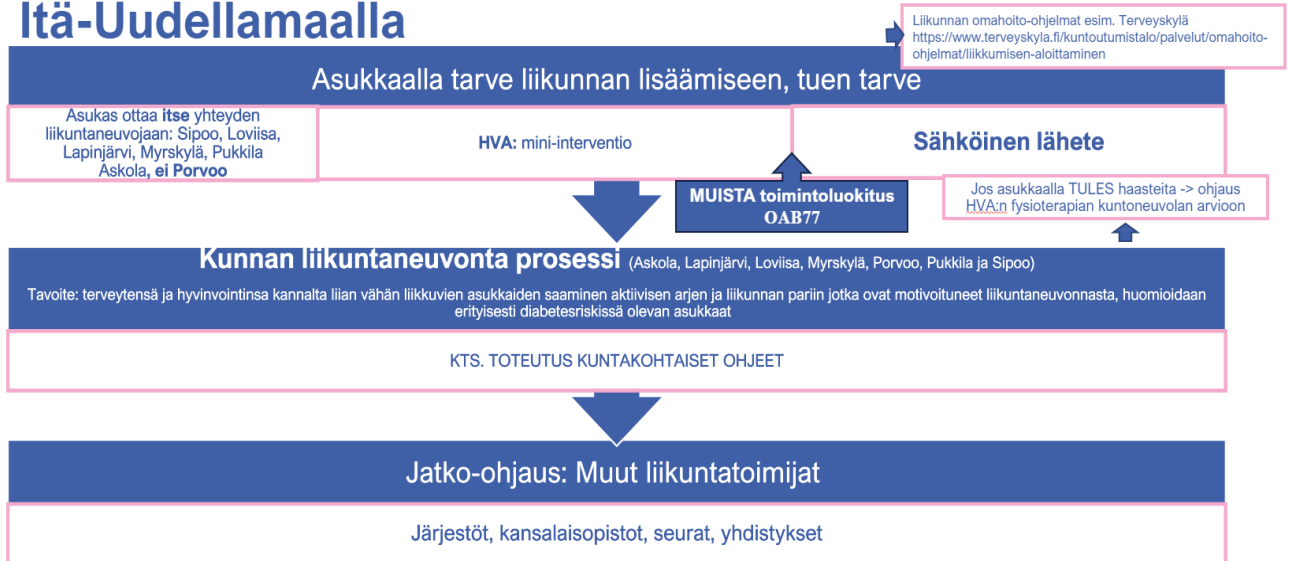
Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja

LIITE 1

Kunnan liikuntaneuvontaprosessi

Aikuisväestön liikuntaneuvonnan palveluketju Itä-Uudellamaalla

LIITE 3

HVA	Vastinpari/ yhteyshenkilö	Yhteystiedot
Itäinen alue Loviisan terveysasema	Lääkäri Marika Yläräkkölä	Arkisin puh 0406651825 Etunimi.sukunimi@itauusimaa.fi
KAUPUNKI	Vastinpari/ yhteyshenkilö	Yhteystiedot
Loviisan liikuntapalvelut	Fanny Stam- Ravi Karoliina Hovi	Arkisin puh 0440555485 Etunimi-sukunimi@loviisa.fi